

Ikt. sz.: EMB/91-1/2013.

EMB-29/2013. sz. ülés
(EMB-146/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2013. október 14-én, hétfőn, 10 órakor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12617. szám) (Általános vita)	5
<i>Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek, megjegyzések</i>	<i>6</i>
<i>Válaszok</i>	<i>7</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>8</i>
Egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12616. szám) (Módosító javaslatok megvitatása)	8
Egyebek	9

Napirendi javaslat

1. **Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/12617. szám)
(Általános vita)
2. **Egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat
(T/12616. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)
3. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Berényi László (Fidesz)
Borbély Lénárd (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz)
Ékes Ilona (Fidesz)
Román István (Fidesz)
Wittner Mária (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Varga László (KDNP)
Kulcsár Gergely (Jobbik)
Zagyva György Gyula (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz) dr. Lukács Tamásnak (KDNP)
Borbély Lénárd (Fidesz) megérkezéséig Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Csöbör Katalin (Fidesz) Ékes Ilonának (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz) Berényi Lászlónak (Fidesz)
Kubatov Gábor (Fidesz) Román Istvánnak (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) Wittner Máriának (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP) Varga Lászlónak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Modori László helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Pápai Anita szakértő (Belügyminisztérium)
Mészáros Mária jog szakreferens (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Jaczku Tamás főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 7 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Köszöntöm megjelent képviselőtársaimat és kedves vendégeinket. Az ülést megnyitom. Bejelentem, hogy Gulyás Gergelyt Lukács Tamás, Borbély Lénárdot Demeter Zoltán, Csöbör Katalint Ékes Ilona, Farkas Flóriánt Berényi László, Kubatov Gábort Román István, Rónaszékiné Keresztes Monikát Wittner Mária, Harrach Pétert Varga László helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság a helyettesítésekkel együtt határozatképes.

A kiküldött napirendi javaslatához nem érkezett módosítási javaslat, ezért kérdezem, hogy ki fogadja el az eredeti napirendi javaslatot. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 16 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12617. szám) (Általános vita)

1. napirendi pontunk az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat. A törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságának megállapítása a bizottság feladata. Szeretettel köszöntöm dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat a KIM és dr. Pápai Anita szakértő asszonyt a Belügyminisztérium részéről. Önöké a szó.

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Mészáros Mária kolléganóm is segíti a munkám a mai napon. A törvényjavaslat jó néhány, a jogalkalmazók részéről érkezett felvetésre kíván reagálni, a bíróságok és ügyészségek elmúlt időszakban felgyülemlett javaslatait igyekszik végigvezetni, ami megkönnyíti a jogalkalmazást, a joggyakorlatot. Emellett a törvényjavaslat bizonyos jogharmonizációs feladatokat is megvalósít, továbbá a szabálysértési törvény módosítását is elvégzi, elsősorban a szabálysértési mediáció intézménye bevezetésével kapcsolatosan.

A törvényjavaslat legfontosabb mozzanatai, újításai a következők. A gyakorlat kívánalma fogalmazódott meg a tekintetben, hogy a különösen bonyolult büntetőügyek esetében másod- és harmadfokú bíróság, illetőleg Kúria-felülvizsgálati indítvány elbírálása során ne három, hanem öt hivatásos bíróból álló tanács is eljárhasson, ami az ügy elbírálását gyorsíthatja, illetve a különösen bonyolult gazdasági ügyeknél polgári és gazdasági bíró is bevonásra kerülhessen a tanács munkájába.

Szintén az eljárások gyorsítását szolgálja annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy legalább egyéves ügyvédjelölti gyakorlattal rendelkező ügyvédjelöltek is eljárhassanak bírósági eljárásban, természetesen azzal a korlátozással, hogy ők védőbeszédet nem tarthatnak a törvényszékek előtt.

A lakásmaffia ügyekkel kapcsolatos módosítást gyakorlati tapasztalatok hívták életre. Ugyanis gyakran úgy történik ezeknek az eljárásoknak a lefolytatása, hogy akikkel szemben a lakásmaffia visszaélt, azok az eljárás végezetéig nem kerülhetnek vissza a saját lakásukba. Nos erre teremt lehetőséget egy gyors polgári igény érvényesítésével az a módosítás, amely szerint még a büntetőeljárás befejezése előtt ideiglenes intézkedéssel visszakerülhet a lakásmaffia áldozata a lakásába. Majd a jogerős büntetőeljárás végén lehet véglegesen rendezni a helyzetet, de ez a módosítás azt célozza, hogy a lakásmaffia áldozata mielőbb kerülhessen vissza a saját lakásába.

A törvényjavaslat a jogalkalmazói tapasztalatok alapján újraszabályozza a büntetőeljárás törvény zár alá vételéről és a biztosítási intézkedésekről szóló részét.

Kiterjeszti a javaslat a poligráf alkalmazásának a lehetőségét is. Jelenleg csak a kiemelt jelentőségű ügyeknél van erre lehetőség, ezután viszont valamennyi ügynél lehetőség lesz rá. De ennek az alkalmazására természetesen csak a tanú beleegyezésével lesz lehetőség, 18. életévét be nem töltött személy esetében még akkor sem.

A jogharmonizációs jellegű rendelkezések a tolmácsoláshoz és a szellemi tulajdonjog megsértéséhez kapcsolódnak. E tekintetben történik egy jogharmonizációs jellegű jogszabály-módosítás.

Mint említettem, a javaslat a szabálysértési eljárás során is bevezetné a mediációt. Ennek két alanyi köre van, az egyik az olyan szabálysértést elkövetők, akiknél elzárás lenne alkalmazható, másrészt pedig a fiatalok esetében nyílna erre lehetőség úgy, mint a büntetőeljárásban. Tulajdonképpen a sértett fél és az elkövető megegyezésén alapul ez az eljárás, és ebben az esetben nem kellene lefolytatni a normál szabálysértési eljárást. Ennek az a célja, hogy a fiatalokra ne kerüljön rá az a bélyeg, hogy ő már egy szabálysértést elkövetett, hogy ha a sértettel megegyeznek egy méltányos kárpótlásban, kártérítésben, és a fiatalok elkövető meg is bánta az elkövetett cselekményt. Az elzárásoknál pedig szintén az az indok, hogy szabálysértés miatt csak a legvégső esetben kerüljön valaki szabadságvesztés alá. Ehhez közöttük egy írásbeli megállapodásnak kell létrejönnie. Közvetítő bevonásával történik a mediálás, a közvetítők pedig a pártfogó felügyelők közül fognak kikerülni.

Még három dolog tarthat nagy érdeklődésre számot. Az egyik a Büntető Törvénykönyvnek az a módosítása, amely az Európai Unió egyes intézményeivel szembeni kémkedést rendeli bünteti, a másik – szintén a Büntető Törvénykönyv módosításával – a sportfogadási csalás tényállásának a bevezetését jelenti, a harmadik pedig az elektronikus távfelügyeleti eszközzel történő házi őrizet végrehajtása esetében a karperec alkalmazását mindenkor a terhelt hozzájárulása nélkül rendeli alkalmazni. Jelenleg csak akkor nem kell ehhez a terhelt hozzájárulása, ha azért van házi őrizetben, mert az előzetes letartóztatás törvényben megszabott határideje letelt. Ezt terjesztené ki a törvényjavaslat oly módon, hogy akire házi őrizet és karperec alkalmazását rendelik el, ehhez az ő hozzájárulása már nem szükséges.

Ennyit kívántam röviden elmondani. A kérdésekre szívesen válaszolok és kérem a bizottságot, hogy támogassa a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Varga László képviselő úrnak adom meg a szót.

Kérdések, észrevételek, megjegyzések

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Lehet, hogy kicsit gunyorosnak tűnik a kérdésem, de egy általánosan felvetett kérdést tolmácsolok. Ezzel a módosítással végre több joga lesz-e a sértettnek, mint az elkövetőnek? A tapasztalat ugyanis az, hogy jelenleg az elkövetőnek több joga van, mint az sértettnek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Zagyva György Gyula képviselő úr!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): Azt mondta helyettes államtitkár úr, hogy házi őrizet esetén bevezetésre kerül a karperec alkalmazása. Ez azt jelenti, hogy minden bűncselekmény típusnál? Akármért van házi őrizetben valaki, minden esetben rá kell tenni a karperecet? Vagy csak rá lehet? *(Dr. Gáva Krisztián: Rá lehet.)* És ezt az eljáró bíró fogja eldönteni? *(Dr. Gáva Krisztián: Igen.)* Köszönöm.

ELNÖK: A poligráfos vizsgálat igénye egy nagyon szép dolog, amely azt is szolgálhatja, hogy a bírói szakba letisztultabb nyomozati anyagok kerüljenek. Szeretném megkérdezni, hogy ennek a nagymértékű bevezetésére a nyomozó hatóságok kellőképpen fel vannak-e készülve, vagy pedig az egészségügyhöz hasonlóan itt is várólisták lesznek. Miközben egy nagyon helyes dolgot próbál kodifikálni a jogalkotó, megvannak-e ennek a kellő tárgyi és személyi feltételei.

Wittner Mária képviselő asszony!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Talán nem szerencsés, ha idehozom, de tudjuk, hogy 1990 óta a bűnözőket az áldozatokkal ellentétben többnyire monogramozni szokták. Ez nekem nagyon furcsa. Nekem is van egy büntetőperem és az ügyvédem hiába kérte, hogy az illetőt vegyék házi őrizetbe, mégsem tették meg, annak ellenére, hogy már a bíróság előtt kimondta, ha itthon lesz, akkor megjelenik a tárgyaláson, de most Izraelbe megy. Kiadták ugyan az elfogatási parancsot, de Izrael általában nem szokta kiadni a bűnözőit.

ELNÖK: A jelen módosítás ezt nem tartalmazza.

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Ez azért mégis fontos kérdés.

ELNÖK: Államtitkár úr!

Válaszok

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Az elkövetőnek vagy a sértettnek van-e több joga az eljárás során? Jogosak lehetnek azok a kritikák, amelyek a jelenleg hatályos büntetőeljárás törvényben kiegészíteni javasolják a sértettek védelmére vonatkozó rendelkezéseket. Valóban több figyelmet kellene fordítani a sértettek helyzetére az eljárások során. Ezt a kormányzat érzékelté is, és az új büntetőeljárás törvény kodifikációja során erre fokozott figyelmet fog fordítani. Ez egy koncepcionális jellegű kérdés lehet, ezért ezt a teljesen új törvényben kívánjuk a hatályos szabályok figyelembevételével, a jelenlegi pozitívumok megőrzésével továbbfejleszteni. Azt azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a büntetőeljárás során mindenkit megillet az ártatlanság védelme, ezért egészen addig, amíg nincs jogerős ítélet, csak a legszükségesebb esetekben kell azokat az eszközöket alkalmazni, amelyek akár a szabadságelvonást, akár a szabadságjogok korlátozását jelentik. Ebből a szempontból akármennyire is megalapozottnak látszanak egy büntetőeljárás vagy egy vád indokai, mindaddig, amíg nincs jogerős ítélet, nem lehet alkalmazni azokat a kényszerítő intézkedéseket, amelyek egy jogerős bírósági döntéshez kapcsolódnak. Tetszik vagy sem, ezt azért tudomásul kell venni.

Ehhez kapcsolódik az is, hogy első fokú ítélet nélkül nem lehet embereket vég nélkül előzetes letartóztatásban tartani. Meg kell teremteni annak a gyakorlati feltételeit, hogy az eljárások időben befejeződjenek, hogy a nyomozás a törvényben előírt határidőn belül befejeződhessen, hogy a rendőrségi, ügyészségi szakban az ügyészség meg tudja tenni a vádemelést, és ha szakértő kirendelésére kerül sor, az időben tudjon véleményt készíteni azért, hogy az eljárások ne húzódjanak el. Ez lehet a valódi megoldása annak, hogy az eljárás elhúzódása miatt a terheltek, a bűnelkövetők az előzetes letartóztatásból ne kerüljenek ki, adott esetben ne kerüljenek egy nem megfelelően biztosított házi őrizetbe, ahonnan megszökhetnek. Ezt szolgálja a karperec vagy a lábperec kiszélesített alkalmazása.

Még egyszer mondom, megszűnik a beleegyezés. S lehet, hogy a kormánypártok részéről további javaslat érkezik arra, hogy a házi őrizet elrendelése kapcsán vagy bizonyos bűncselekmények esetében, vagy valamennyi bűncselekmény esetében az elektronikus

távfelügyeletnek a lábperccel történő végrehajtása kötelező legyen, tehát ne a bíró mérlegelésétől függjön. Ez a javaslat ezt még nem tartalmazza, majd meglátjuk, hogy milyen javaslat érkezik a kormánypárti frakcióktól erre.

Én nem tudok arról, hogy a poligráfos vizsgálatokat ma nem tudják megfelelő időben elvégezni. A jogalkalmazók nem jelezték azt, hogy ezek alkalmazásánál sorban állás lenne.

Képviselő asszonynak pedig azt tudom mondani, hogy Izrael a jogsegélykérelmeket valóban nem szokta teljesíteni. Ebben az esetben is az a helyzet, mint azokkal az országokkal kapcsolatban, amelyekkel nincs kiadatási egyezményünk. Ha valaki távozik az országból, attól még az elfogató parancs természetesen érvényes rá nézve, és ha a védettséget jelentő ország területéről eltávozik, el is lehet fogni. Persze ha valaki azt mondja, hogy egy ilyen ország területén tartózkodik, az még nem biztos, hogy úgy van, és előfordulhat, hogy az elfogató parancs alapján egy másik országban fel lehet lelteni és el lehet fogni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e még valakinek kérdése, észrevétele, megjegyzése? *(Nincs jelentkező.)*
Ha nincs, szavazni fogunk.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ki tartja általános vitára alkalmasnak a T/12617. számú törvényjavaslatot? *(Szavazás.)*
Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslatot 17 igen szavazattal, egyhangúlag általános vitára alkalmasnak tartja.

Egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12616. szám)

(Módosító javaslatok megvitatása)

2. napirendi pontunk az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatához benyújtott módosító javaslatok megtárgyalása. A 2013. október 9-ei ajánlásból dolgozunk. Tisztelettel köszöntöm dr. Modori László helyettes államtitkár urat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről és kérdezem, hogy kormány- vagy tárcaálláspontra képvisel-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium):
Tárcaálláspontra képviselek, elnök úr.

ELNÖK: Az ajánlás 1. pontjában Gúr Nándor a törvényjavaslat 1. § (1) bekezdésében az Ft. 4. § (1) és (2) bekezdése módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? *(0)* Ki nem támogatja? *(15)* Ki tartózkodott? *(2)* Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

Az ajánlás 3. pontjában Gúr Nándor a törvényjavaslat 1. § (6) bekezdésében az Ft. 13/A. §-a módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? (0) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

Az ajánlás 6. pontjában Gúr Nándor a törvényjavaslat 1. § (10) bekezdésében az Ft. 20. § (4) bekezdése módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele?*(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? (0) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

Az ajánlás 7. pontjában Gúr Nándor a törvényjavaslat 1. § (22) bekezdésében az Ft. 57/D. § (2) bekezdés g) pont ge) alpontjának elhagyását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? (0) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

Az ajánlás 9. pontjában Gúr Nándor a törvényjavaslat 2. § (1) bekezdésében a Kjt. 6/A. § (5) bekezdése módosítását javasolja. Kérdezem, hogy a tárca támogatja-e.

DR. MODORI LÁSZLÓ helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kinek van kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? (0) Ki nem támogatja? (15) Ki tartózkodott? (2) Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatja a módosító indítványt, egyharmadot sem kapott.

Köszönjük szépen helyettes államtitkár úr segítségét, a napirendi pont tárgyalását lezárom.

Egyebek

3. napirendi pontunk az egyebek, melynek keretében szeretném bejelenteni, hogy munkatársaim kiosztották az izsáki ügyről szóló jelentést.

Ékes Ilona is szeretne egy bejelentést tenni.

ÉKES ILONA (Fidesz): Szeretném kérni, hogy bizottságunk a gyermekjogok napján, november 20-án az ERGO Európai Regionális Szervezettel együtt társszervezőként támogassa egy nemzetközi konferenciának a felsőházi teremben való megrendezését.

ELNÖK: Erről szavaznunk kell. Ki támogatja ezt a kérést? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 17 igen szavazattal, egyhangúlag támogatja a fenti kérést.

Köszönöm szépen képviselőtársaim megjelenését, mindenkinek további jó munkát kívánok. Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 30 perc)

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc